

Utbildningsinspektion i G2 - Gustavsbergs gymnasium

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning, stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

G2 - Gustavsbergs gymnasium	Antal studerande
Gymnasieskola	114

Utbildningen vid G2 - Gustavsbergs gymnasium¹ omfattar följande program:

- Samhällsvetenskapsprogrammet med lokal ekonomisk inriktning med internationell profil.
- Handels- och administrationsprogrammet med lokal inriktning mot administration och turism med internationell profil.
- Estetiska programmet med inriktningen bild och form.
- Individuella programmet avsett för alla Värmdö kommuns elever.

Drygt hälften av kommunens ungdomar går i gymnasieskola i Stockholms kommun. Det absoluta flertalet av de drygt hundra elever som går på G2 kommer från Värmdö kommun, men skolan har även elever från kommunerna Nacka, Vaxholm och Stockholm.

Detta läsår, skolans andra verksamhetsår, har skolan totalt 114 elever, varav 23 elever på samhällsvetenskapsprogrammet, 39 elever på handelsprogrammet och 24 elever på estetiska programmet. Individuella programmet har 28 elever för närvarande. Eleverna går i årskurs 1 och 2. Skolan har 15 lärare som arbetar heltid.

Skolans lokaler ligger i en stor fabriksbyggnad, den gamla badkarsfabriken i Värmdö, där ett flertal olika utbildningsverksamheter ryms. G2:s nuvarande lokaler tillkom 2001. Eftersom skolan vill expandera finns planer på eventuell tillbyggnad under innevarande år och 2005. Lokalerna har byggts med tanke på ett projektinriktat arbetssätt enligt PBL (problembaserat lärande) som skolan kallar "Levande lärande," en pedagogik som så mycket som möjligt strävar efter att anknyta till det omgivande samhället

Genomförandet av inspektionen i G2 Gustavsbergs gymnasium

Skolverket sände den 13 maj 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i G2 – Gustavsbergs gymnasium har bestått av undervisningsrådet Lilian Berglund Wallin och experten Björn Bylund. Besök i G2 genomfördes den 8 september 2004.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder

¹ Fortsättningsvis kallas G2 - Gustavsbergs gymnasium enbart för G2 i löpande text, eftersom det är den benämning som skolan själv använder.

som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och G2, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I G2 genomfördes formella intervjuer med rektor/skolledning, lärare, elever, elevråd samt föräldrar. Lektioner i olika ämnen, program och årskurser besöktes. Under besöket fördes också samtal med enskilda elever.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

Inspektionen visar att G2 - Gustavsbergs gymnasium lyckats mycket väl med intentionerna i läroplanen för de frivilliga skolformerna att skapa en miljö i skolan där eleverna upplever gemenskap och trygghet samt uppvisar insikt om allas lika värde och om att ingen skall utsättas för kränkande handling. Inspektörerna bedömer därför det hittillsvarande resultatet av normer och värden i G2 som mycket gott.

Eleverna på G2 känner stor trygghet och trivsel. Ingen elev som tillfrågades visste om eller hade någon erfarenhet av kränkande behandling av något slag. Den nära kontakten mellan lärare och elever bidrar till att förebygga och relativt enkelt lösa många problem. Eleverna ger uttryck för att de utan vidare skulle kunna vända sig till lärare, rektor eller någon i elevrådet om de råkar illa ut.

Några av de föräldrar som inspektörerna intervjuade menade att deras ungdomar som tidigare inte ville gå till skolan, fått en positiv inställning till skolan efter att de börjat på G2.

Eleverna har hög medvetenhet om sina rättigheter till inflytande vilket de också utnyttjar. Som ett resultat av detta kan nämnas att nuvarande elever i årskurs 2, som var de allra första eleverna på skolan, har påverkat lokalernas funktion och utformning, vissa regler på skolan och till viss del undervisningens upplägg.

Eleverna har t.ex. inflytande över hur stor del av undervisningen som skall vara projektinriktad, om de vill arbeta individuellt, i par eller grupp och ibland hur olika uppgifter ska redovisas.

En klass på Handelsprogrammet har i sin undervisning kommit fram till att de ville uppvakta kommunpolitikerna om att få starta ett IT-café i Gustavsbergs centrum, eftersom de tyckte att det inte fanns någon bra samlingspunkt för ungdomar i Gustavsberg. Nu är ett sådant projekt på gång. Framförallt klasserna på Samhällsvetenskapsprogrammet men även övriga elever på skolan har inlett ett demokratiprojekt med kommunens ungdomssamordnare.

Eleverna i G2 uppvisar således många goda exempel på ett flertal av de mål som finns angivna i läroplanen t.ex. om att eleverna ska utveckla tillit till sin egen förmåga, lära sig ta ansvar för sin utbildning och använda sina kunskaper som redskap, dels för framtida yrkesliv men även för att kunna påverka arbetsliv och samhällsliv i stort. Inspektörerna bedömer att eleverna i G2 utövar ett stort inflytande på sin undervisning och att de lär sig att använda kunskaperna på ett föredömligt sätt.

De elever som inspektörerna talade med var väl medvetna om att elevrådet representerade övriga elever. Elevrådet har bra kontakt med rektorn och de arbetar aktivt med flera projekt i skolan. Elevrådet upplever att arbetet i elevrådet är lärorikt och stimulerande. Även målen i läroplanen om att eleverna ska lära sig förstå demokratins principer och utveckla förmåga att arbeta i demokratiska former har således enligt inspektörerna fått genomslag bland G2:s elever.

Sammanfattningsvis visar inspektionen att eleverna i G2-Gustavsbergs gymnasium i hög grad ger uttryck för att de känner sig trygga, har ett demokratiskt förhållningssätt samt att de tar ansvar för och utövar ett stort inflytande på sin undervisning och arbetsmiljö. Resultatet av skolans arbete med normer och värden i G2-Gustavsbergs gymnasium bedöms därför av inspektörerna som mycket gott.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

Eleverna i G2-Gustavsbergs gymnasium får information om och känner till målen i de olika kurser de arbetar med. De känner även till målen i var och en av de kurser som ingår i de ämnesövergripande projekt de arbetar i. Under inspektionen observerades både elever som arbetade tillsammans med andra och som arbetade självständigt med olika uppgifter, samt elever som hade lektioner av mer föreläsande karaktär. Merparten av de observerade eleverna uttryckte både intresse och lust att lära. Många elever uttryckte även en medvetenhet om varför de arbetar utifrån en särskild pedagogisk modell och vilka målen är med att arbeta på det sätt de gör. Inspektörerna finner att resultaten i dessa avseen-

den till stora delar överensstämmer med läroplanen som bl.a. föreskriver att skolan ska skapa goda betingelser för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling och att eleverna ska få tillit till sin egen förmåga att lära både självständigt och tillsammans med andra. Inspektörerna bedömer att eleverna i G2 efter ett läsår uppvisar goda resultat i dessa avseenden.

I G2 har elever med mycket låg intagningspoäng mottagits såväl första läsåret som 2003/04. Skolan fyllde inte alla sina intagningsplatser. Våren 2003 hade eleverna i G2 efter ett första läsår ett betygs-genomsnitt på 12,3 på de kurser de haft. Resultaten bedöms som goda av skolans rektor och lärare. Flertalet av de elever som tagits in på det Individuella programmet förra året har planenligt gått in på nationella program eller påbörjat studier exempelvis på folkhögskolor. Inspektörerna instämmer i rektorns och lärarnas bedömning, att resultaten får betraktas som goda. Vid inspektionstillfället har studier bedrivits endast några veckor på andra läsåret, så därför kan inte ytterligare resultat vägas in i bedömningen.

Sammanfattningsvis finner inspektörerna att kunskapsresultaten hos flertalet elever i G2 - Gustavsbergs gymnasium i kurser och projekt de arbetar med är goda. De har även god förmåga att arbeta såväl självständigt som i grupp. De betygsresultat som skolan uppvisar för eleverna efter ett första år (elever i nuvarande årskurs 2) bedömer inspektörerna som goda.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö – fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

Klassråd, elevråd och elevskyddsombud finns i G2 - Gustavsbergs gymnasium men däremot har inte någon skolkonferens organiserats ännu. En sådan ska enligt gymnasieförordningen finnas på varje skola. Det finns en plan som utarbetats av skolledningen för hur elevinflytande och delaktighet ska stärkas och utvecklas. I den planeras bl.a. att inrätta skolkonferens, vilket inspektörerna uppfattar som positivt.

Elevernas deltagande i olika samverkansorgan på skolan är schemalagd. Varje klass utser i klassråd två representanter till elevrådet och för protokoll över beslut som tas i klassråden. Eleverna är väl medvetna om att elevrådet representerar klasserna. Inspektörerna finner att det finns mycket goda förutsättningar för elevernas inflytande och delaktighet i G2. Skolan har de författningensligna förutsättningarna för att möjliggöra samverkan och delaktighet mellan elever och vuxna på skolan förutom att skolkonferens ännu inte organiserats, vilket snarast bör åtgärdas.

I läroplanen står det att skolans arbetsformer skall utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas även när det gäller elevernas undervisning. Eleverna i G2 vet utifrån vilka kursmål de arbetar, kan påverka hur de ska arbeta, ibland hur de ska redovisa och kan även genom utvärderingar påverka sin undervisning på sikt. Det finns rutiner för detta i den handledning som eleverna får när de börjar med olika avsnitt i sin undervisning. Inspektörerna bedömer att eleverna i G2 har mycket stora möjligheter till ett aktivt inflytande på sin undervisning.

Skolan arbetar kontinuerligt med värdegrundsfrågorna. Rektorn har vid de två terminsstarter skolan hittills haft, betonat skolans värdegrundsarbete. En heldag varje terminsstart har ägnats åt dessa frågor och då bl.a. åt de umgängesregler som gäller i G2. Övningar har även genomförts enligt "Friendsmetoden" (Friends är en organisation som arbetar med utbildning och metoder för att förhindra och ta itu med mobbning). På skolan finns fr.o.m. detta läsår elever som uttryckt rasistiska ståndpunkter genom klotter och skolan har därför, tillsammans med de två fristående gymnasieskolorna som finns i samma byggnad, inbjudit en representant för Exit (organisation för avhoppade nazister) till skolan för att starta ett arbete mot antidemokratiska idéer, vilket inspektörerna uppfattar som både nödvändigt och positivt.

Enligt både skollag och läroplan har skolan skyldighet att förebygga och aktivt motverka alla former av kränkande behandling såväl mellan elever som mellan vuxna och elever. Därför krävs att skolan har ett handlingsprogram som inbegriper alla former av kränkningar och som tydligt anger hur skolan ska agera ifall kränkningar äger rum. G2: s handlingsprogram och beredskap avseende kränkande behandling av olika slag bör enligt inspektörerna förbättras. Skolan har ett handlingsprogram mot mobbning men det innefattar inte kränkningar i vidare bemärkelse och inte heller aspekten vuxen som kränker elev. Eleverna som inspektörerna talade med kände inte ens till programmet. Avsikten är att handlingsprogrammet ska vara vägledande för hur skolan ska agera när olika situationer uppstår till exempel om elever med icke-demokratiska och rasistiska idéer börjar på skolan. Eftersom det är uppenbart att det finns elever som uttrycker dylika ståndpunkter, bör skolan utforma ett konkret handlingsprogram för hur man på lång och kort tid skall arbeta med dessa frågor såväl gentemot de elever som uttrycker ickedemokratiska åsikter som gentemot övriga elever. Det är därför av största vikt att programmet görs känt och förankras bland alla på skolan och att eleverna görs delaktiga i utformandet.

Samarbetet mellan vårdnadshavare och skola/rektor/lärare upplevs av alla parter som mycket gott och lätt att få till stånd. Föräldramöten och föräldrasamtal organiseras och föräldrarna som inspektörerna talade med upplevde att det var lätt att få kontakt med skolan och att de alltid kände sig välkomna. Information om elevernas kunskapsutveckling och studiesituation skickas hem till föräldrarna men de kallas inte alltid till de utvecklingssamtal som äger rum mellan lärare och elever. Förfarande varierar mellan elevernas mentorer. Inspektörerna bedömer dock att vårdnadshavarna till elever på G2 som ännu inte fyllt 18 år, inte fullt ut får den insyn i elevernas kunskapsutveckling och skolsituation som de har rätt till eftersom de inte kallas till utvecklingssamtalen. Detta bör åtgärdas.

Eleverna har tillgång till en skolskötterska i skolan sex timmar i veckan. Tillgång till skolläkare finns inte men i samarbete med Värmdö tekniska gymnasium är

arbetet med att knyta en skolläkare till skolhälsovården igångsatt. Kurator finns anställd på deltid i skolan.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att eleverna i G2 - Gustavsbergs gymnasium har goda möjligheter att påverka arbetsmiljön och vara delaktiga i skolans verksamhet. Skolan saknar dock skolkonferens, vilket krävs enligt gymnasieförordningen. Värdegrundsarbete bedrivs kontinuerligt och är av god kvalitet men behöver planeras och förbättras när det gäller beredskap för kränkande behandling av olika slag exempelvis när det gäller arbetet mot rasism och främlingsfientlighet. Skolan skall även kalla vårdnadshavarna till omyndiga elever till utvecklingssamtalen.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om timplaner och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödinsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

Skolan arbetar efter ett i förväg bestämt pedagogiskt koncept: PBL (problembaserat lärande), som i sina huvuddrag innebär, att de projekt kring vilka eleverna arbetar, är i förväg planerade av lärargruppen. De är ämnesövergripande i olika hög grad men med tydliga angivelser av vilka mål och betygskriterier som gäller i de olika kurserna som ingår i projektet. De är konkretiserade kring det tema eleverna arbetar med. Efter genomgång av målen får eleverna ett uppdrag. Uppdraget ska helst lösas av en grupp elever, med syftet att lära sig att samarbeta och lära av varandra. Eleverna i G2 får ibland välja om de vill arbeta i grupp eller enskilt. Gruppen/den enskilda eleven får på egen hand ta reda på vilka kunskaper som behövs för att klara uppdraget och nå målen och därefter planera hur och var de kunskaperna ska inhämtas. Ett exempel på ett sådant projekt inleddes vid inspektionsbesöket under rubriken: Språk och identitet. I det projektet ingår delar av kurserna i svenska A, samhällskunskap A och geografi A. Efter att ha fått inledande lektioner kring bl.a. immigration och emigration kommer eleverna att besöka Skärholmens gymnasium för att intervjua elever som kommit till Sverige från olika delar av världen, utifrån frågor om kultur, religion och språk. Eleverna ska planera hur de ska lägga upp studiebesöket för att få veta så mycket som möjligt. Flertalet elever som inspektörerna talade med uppskattar det här sättet att arbeta och uppskattar även projektens anknytning till den omgivande verkligheten. Några elever gav dock uttryck för att de inte lär sig så mycket utan önskar sig mer "vanlig undervisning" där läraren föreläser och det finns mer struktur. De upplever sig utelämnade åt sig själva. Efter varje projekt utvärderar lärare och elever undervisningen tillsammans. Eleverna gav exempel på att de förändrat undervisningen den vägen.

Inspektörerna bedömer att undervisningen i G2 mycket väl motsvarar många av de mål och riktlinjer som finns angivna i läroplanen. Exempelvis ges flertalet elever mycket goda förutsättningar att uppnå de färdigheter och kunskaper som eftersträvas i läroplanen t.ex. att formulera och pröva antaganden, lösa problem, såväl praktiska som teoretiska, öka sin förmåga att självständigt formulera ståndpunkter utifrån en rad olika utgångspunkter. Vidare lär de sig att söka sig till litteratur och andra källor bl.a. ute i det omgivande samhället för att få kunskaper och att kritiskt granska de källor man tar del av. Undervisningen skulle enligt inspektörerna bli ännu bättre om skolan även hittade metoder för att fånga upp och stödja de elever som inte riktigt kommit in i det arbetsätt och den metodik som används.

Eleverna på det individuella programmet får i huvudsak undervisning i matematik, svenska och engelska två dagar i veckan varvat med praktik. Eleverna har stort inflytande på valet av praktikplats. Några elever studerar på individuella programmet med programinriktning t.ex. mot estetiska programmet. De elever i programmet som inspektörerna talade med var nöjda med sin undervisning. Enligt gymnasieförordningen skall det individuella programmet dels syfta till att stimulera eleven att gå över på ett nationellt eller specialutformat program, dels ge yrkesträning eller verksamhetsträning och ska även möta speciella behov hos eleven. Inspektörerna bedömer att intentionerna i förordningen uppfylls väl i G2.

Samtliga elever i G2 har individuella studieplaner utifrån vilka det dels går att se vilka kurser, antal poäng samt hur mycket tid respektive elev ska ha varje läsår, dels successivt går att avläsa i vilken utsträckning kurser fullföljts och betygsatts enligt planen. Eleverna får ut sin garanterade undervisningstid med råge. Skolan använder all tid till schemalagd undervisning utom tio procent som används bl.a. som extra tid för elever som av olika skäl kommit efter med studierna och för studiebesök mm.

Lärarna har enligt egen utsägo läroplans - och programmål som grund när de undervisar men kommunicerar inte innehållet i dem med eleverna direkt så ofta som de gör med kursmålen och betygskriterierna.

Eleverna och deras mentorer genomför utvecklingssamtal varje termin som eleverna är nöjda med. Om en elev förväntas få betyget icke godkänd på en kurs, utfärdas skriftlig IG-varning och stöd erbjuds. Inspektörerna finner att eleverna i enlighet med läroplanens intentioner på ett bra sätt får den information och de förutsättningar de behöver för att kunna ta ett eget ansvar för sina studier.

G2 har en utarbetad plan för hur elever med stödbehov dels ska upptäckas och dels för hur stöd ska ges till dessa elever. Alla elever testas i årskurs 1 avseende läs- och skrivförmåga för att få kunskap om vilka behov som finns. När elever i behov av stöd identifierats, går skolan vidare med utredning av varje enskild elev för att kunna ge adekvat hjälp. Åtgärdsprogram upprättas när behov finns och av dem framgår tydligt vilka åtgärder som ska vidtas. Skolan har en nyanställd specialpedagog som både ger handledning till lärare och hjälper elever med svårigheter. De föräldrar inspektörerna talade med som hade elever med behov av stöd var imponerade över stödet deras ungdomar får. Elevvårdskonferens hålls av rektorn varje onsdag. Till den konferensen rapporterar lärarna

när problem uppstått för elever. Inspektionen visar att G2 helt i enlighet med gymnasieförordningen ger stöd utifrån elevernas olika behov av stöd för att skapa förutsättningar för var och en av dem att uppnå målen i sin utbildning.

G2 har enligt inspektörerna en föredömlig strävan att kontinuerligt samverka med det omgivande samhället. Eleverna får arbetsuppgifter med anknytning till det omgivande samhället och de gör ofta studiebesök. Skolan har samarbete med Gustavsbergs porslinsfabrik, med en rad småföretagare, med idrotts- och konstföreningar samt med kommunen. Detta gör att eleverna både får kännedom om arbetsvillkor t.ex. om löner, arbetstider och den tekniska utvecklingens påverkan på yrkeslivet samt om villkoren för företagande inom olika branscher och mycket annat som eleverna enligt läroplanen ska få kunskap om under sin studietid, vilket inspektörerna finner mycket positivt.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att den pedagogiska verksamheten och undervisningen i G2 - Gustavsbergs gymnasium är av mycket god kvalitet. Undervisningen enligt det problembaserade lärandet är för de flesta elever stimulerande och lärorikt och de som behöver stöd för att uppnå målen får adekvat hjälp. Inom det pedagogiska konceptets ram bör dock en analys göras för att utveckla metoder så att alla elevers olika sätt att lära tillgodoses i högre grad.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskildas rättsäkerhet.

Rektorn är väl känd av såväl elever som föräldrar och uppfattas av både elever och föräldrar, som den som styr skolan och är pedagogisk ledare. I skolledningen ingår förutom rektorn två utbildningsledare och en administratör. Utbildningsledarna arbetar med skolledning på deltid med ansvar för olika program och övergripande frågor och undervisar resterande tid. Administratören sköter löpande ekonomi och schemaläggning. Utbildningsledarna uppfattas av de intervjuade lärarna som de egentliga pedagogiska ledarna och rektorns pedagogiska ledarskap är till viss del ifrågasatt, vilket även framgår av kvalitetsredovisningen. Inspektörerna bedömer dock att rektorn utövar ett pedagogiskt ledarskap tillsammans med övrig skolledning. Rektorn är väl insatt i skolans styrdokument och det pedagogiska koncept som skolan står för, är medveten om elevernas studiesituation i de olika programmen och bedriver ett målinriktat arbete för att förbättra verksamheten. Rektorn styr verksamheten dels via övrig skolledning dels genom de möten som rektorn deltar i tillsammans med personalen. Rektorn går dessutom i stort sett dagligen ut i verksamheten för att samtala med både elever och lärare. Inspektörerna bedömer att G2:s rektor uppfyller kraven som finns på rektor i skollag och läroplan.

G2 har genomfört en kvalitetsredovisning avseende läsåret 2003/04, skolans första verksamhetsår. Den har skrivits av ledningen men arbetats fram tillsammans med personalen i workshops och genom enkäter bland elever, personal och föräldrar. Resultatet har kommunicerats på studiedagar och en lokal verksamhets-/arbetsplan med mål för verksamheten inför läsåret 2004/05 har utarbetats utifrån resultaten. Inspektörerna bedömer att G2 fullgör sina skyldigheter vad gäller arbetsplan och kvalitetsredovisning.

Rektorn har god kontakt med såväl gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden som förvaltningen. Ibland deltar rektorn på nämndsammanträden. En gång i månaden har rektorsgruppen (rektorerna på gymnasieskolorna och rektorn för CAS, Värmdö kommuns vuxenutbildning och svenska för invandrare) möte tillsammans med förvaltningschefen.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att styrningen och ledningen av G2 - Gustavsbergs gymnasium är god. Skolans rektor är förtrogen med verksamheten, styr skolan och utgör skolans pedagogiska ledning tillsammans med övrig skolledning.

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

Skolan har räknat med att ta in 75 elever per läsår. För närvarande går endast 114 elever på skolan och det beror på att tillräckligt många elever inte sökt sig till G2, varken vid starten eller inför innevarande läsår. Programutbudet är på det stora hela detsamma som vid Värmdö gymnasium, förutom att Värmdö gymnasium har Naturvetenskapsprogrammet och betydligt fler och andra inriktningar än vad G2 har. Ett planerat industriprogram med industriell keramisk produktionsutbildning med riksintag kom enligt planerna aldrig igång på G2 p.g.a. för få ansökningar. Inför nästa läsår planerar skolledningen att finna inslag i utbildningarna som ska locka fler elever att välja skolan.

På G2 kan eleverna välja spanska, franska och tyska som främmande språk. Tyska och franska erbjuds som distansundervisning från Värmdö gymnasium. För att eleverna på G2 ska få ett större utbud av kurser som individuellt val, samordnas individuellt val tillsammans med de fristående gymnasieskolorna Doctus gymnasium och Värmdö tekniska gymnasium. G2:s elever erbjuds enligt den överenskommelsen de fristående skolornas kurser vattenaktivitet/dykning, trafik kunskap och naturkunskap B som individuellt val. Denna

överenskommelse är inte tillåten enligt lagen om entreprenadförhållanden i skolan. Ingen av de aktuella kurserna är karaktärsämnen med yrkesinriktad eller estetisk profil, som är kravet för att ett sådant entreprenadavtal ska kunna ingås.

Inspektörerna bedömer att G2 har ett godtagbart utbud av gymnasieprogram och inriktningar. Elevernas tillgång till och därmed möjligheter att fritt välja olika kurser, exempelvis språkkurser och fördjupningskurser är begränsade men godtagbara. Eleverna får genom den studie- och yrkesvägledning som bedrivs på skolan möjlighet att göra val som gagnar deras utbildning och framtida planer. Det samarbete som G2 har inlett med de fristående gymnasieskolorna kring ett antal kurser för individuellt val är inte förenligt med lagen om entreprenad i skolan och bör åtgärdas.

Skolan har en studie- och yrkesvägledare som arbetar halvtid på skolan och som hjälper eleverna med att välja kurser av olika slag. Studie- och yrkesvägledaren organiserar även den arbetsplatsförlagda utbildningen för eleverna på handels- och administrationsprogrammet. Kravet enligt läroplanen på att eleverna ska få vägledning inför sina olika val i skolan bedömer inspektörerna att det uppfylls på ett bra sätt i G2.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att det finns vissa brister i tillgången till pedagogisk verksamhet och utbildning i G2 - Gustavsbergs gymnasium. Eleverna har tillgång till tre nationella program, som var för sig bara erbjuder var sin inriktning. Elevernas valmöjligheter avseende fördjupningskurser och individuellt val är dock begränsade men godtagbara. Avtalet med de fristående gymnasieskolorna avseende kurser för individuellt val är inte förenligt med gällande lagstiftning och bör åtgärdas. Eleverna har tillgång till den studie- och yrkesvägledning de har rätt till.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

G2 - Gustavsbergs gymnasium har 15 heltidsanställda lärare. Alla har utbildning för den undervisning de bedriver. G2 har enligt skolledningen inte haft några som helst svårigheter att rekrytera utbildade lärare till skolan. Det har varit många sökande på varje tjänst som utlysts. Det finns ännu ingen långsiktig plan för lärarnas kompetensutveckling men lärarna har i samtal med rektor framfört individuella behov. Vid inspektionstillfället gav såväl skolledning som lärare uttryck för ett behov av kompetensutveckling i arbetet med att likvärdigt bedöma och sätta betyg. Studiedagar kring betygsättning har planerats såväl på skolnivå som på kommunnivå. Lärarna i G2 bedöms av eleverna som duktiga pedagoger och lätta att få kontakt och tala med. Enligt skollagen skall de lärare som anställs i skolan ha en utbildning som är avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Inspektörerna finner att G2:s lärare väl uppfyller de kraven.

G2 erbjuder moderna och adekvata läromedel. Skolan är fortfarande i ett uppbyggnadsskede men eleverna har god tillgång till exempelvis läroböcker och datorer. Förutom i datasalen finns det datorer utspridda runtom i verksamheten med hög tillgänglighet för eleverna. Ett referensbibliotek är under uppbyggnad och ett skolbibliotek planeras i närmiljön i samarbete med övriga skolor i huset. Det finns ett bibliotek i Gustavsbergs centrum dit eleverna kan gå när tiden finns, men det ligger för långt bort för att besöka under lektionstid på skolan. Inspektörerna bedömer att eleverna i G2 har avgiftsfri tillgång till moderna och adekvata läromedel av hög kvalitet i enlighet med skollagen.

Lokalerna har byggts för att passa till skolans pedagogiska koncept, d.v.s. att eleverna för det mesta arbetar i olika projekt och inte så ofta har föreläsningar. De behöver alltså grupprum i större utsträckning än andra, och i den bemärkelsen är lokalerna ändamålsenliga. Lokalerna ligger i två plan och består av normalstora klassrum, projektrum (d.v.s. mindre rum med konferensutrustning), en föreläsningssal och en datasal. För den estetiska utbildningen finns en stor sal med ändamålsenlig utrustning bl.a. drejskivor. Skolan har många öppna ytor med datorer och grupp möbler där eleverna kan arbeta eller koppla av. Skolan saknar dock fortfarande lokaler och hyr därför lokaler av den fristående gymnasieskolan Doctus, granne till G2. Vissa lokaler är fortfarande under uppbyggnad. Idrottshall hyrs av Doctus. Skolan har inte heller någon matsal så kommunen tillhandahåller ett så kallat värdekort som eleverna kan köpa lunch för i omkringliggande restauranger i Gustavsberg. Inspektörerna finner att skolan tillhandahåller lokaler som är ljusa, trevliga och ändamålsenliga för den verksamhet skolan bedriver.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att resurserna i G - Gustavsbergs gymnasium är goda. De är goda både vad gäller tillgång till lärare med ändamålsenlig utbildning och adekvata läromedel. Skolans egna lokaler är trivsamma och ändamålsenliga men ännu inte helt färdigställda.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i G2 - Gustavsbergs gymnasium övergripande är av god kvalitet och till vissa delar av mycket god kvalitet. Av mycket god kvalitet är resultaten av arbetet med normer och värden, den pedagogiska verksamheten och utbildningen. Elevernas kunskaper efter ett års gymnasiestudier bedöms som goda. Av god kvalitet är även förutsättningarna för delaktighet och en god arbetsmiljö i G2, samt skolans styrning och ledning. Detta omdöme gäller även G2:s resurser, exempelvis tillgången till välutbildade lärare, lokaler och läromedel. Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

Arbetsmiljö och delaktighet

- Skolan bör revidera handlingsprogrammet så att det omfattar alla former av kränkande behandling och även innefattar situationer då vuxna kränker elever.

Pedagogisk verksamhet och undervisning

- Skolan bör göra en analys av arbetssättet mot bakgrund av att vissa elever inte tycker att de lär sig tillräckligt inom ramen för det problembaserade lärandet.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

Arbetsmiljö och delaktighet

- Skolkonferens saknas (4 kap. 5 § gymnasieförordningen).

Pedagogisk verksamhet och undervisning

- Utvecklingssamtal erbjuds inte i enlighet med författningarnas krav eftersom vårdnadshavare till elever som inte är myndiga inte kallas till utvecklingssamtal (7 kap. 19 § gymnasieförordningen).

Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

- Entreprenadavtalet med de fristående skolorna Doctus Gymnasium och Värmdö Tekniska gymnasium avseende kurserna vattenaktivitet/dykning, naturkunskap B och trafikkunskap strider mot författningarna (1 § lagen om entreprenadförhållanden i skolan).

Datum	Ort
2005-06-02	Stockholm

Lilian Berglund Wallin
Björn Bylund